

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gid. 50 kr., za pol leta 1 gid. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Deželni zbor v Gradci.

Dnes se napolni iznova deželna hiša v Gradci ter bode, predno naš list izide, že tudi prva seja deželnega zbora h koncu. Ona pa se izvrši brž, kakor po navadi, brez posebne spremembe pa tudi brez posebne pomembe. Naš deželni glavar, gospod na Borlu, nosi se sicer rad za »stajarskega vojvodo«, toda v njem je premalo moža za to, da daje človek veliko na njegovo besedo in tako ostane njegov govor, da-si nikoli ne izostane o začetku zborovanja, malo ne — prazna slama. Kar v njem napové, to se ali ne zgodi ali drugače, kakor on napové, kdo more torej dati kaj na njegovo besedo!

V našem deželnem zboru so nareč čudne razmere. V njem nismo, kakor v državnem zboru, brez stalnevečine — ne, v deželnem zboru je gotova in velika večina v rokah nemških liberalcev, nemški konservativci in slov. poslanci stojé njim nasproti v manjšini in kar ni brez vsega, še ta manjšina si ni v vseh rečéh enih in istih mislij. Nemški liberalci imajo po takem lahko delo v vseh rečéh, ki so njim na srci: za-nje ni nikoli in nikjer strahú, da se v zboru ne sklene, kar njim ugaja, vse pa zavrže, kar ni njim po volji.

In kaj pride v zbor, v sklepanje? Kar liberalna gospoda v dež. odboru in druga hoče, sem ter tje tudi kaj, kar bi rada vlada, da se sklene. Predlog iz zbora, izmed poslancev samih, je le bela vrana in še to mora potem v kak odsek. V takem odseku pa so sopet liberalci v večini in pride torej iz njega poročilo o takem predlogu pred zbor — tako, kakor ugaja liberalcem. Umeje se, da se v zboru potem tudi tako sklene ne gledé na pravico ali krivico. »Lepa beseda«, da se prva povdarja, zadnja pa izgovarja, ali še celo v pravico prevstvarja — taka se že najde in vse je dobro, vsaj v liberalnih listih. O tem imamo že toliko izkušinj, da človeku preseda, naj se jih samo še spominja. Mi torej tudi ne maramo naših bralcev spominjati na take sklepe, kar smo jih doživeli v tem našem dež. zboru.

Žal, da doživimo k malu še več takih dobrohotnih sklepov! V tem zasedanji je predlogov, ki jih ima pred dež. zbor priti, neki že več k redu in kolikor smemo soditi po nemških listih, najhujši bodo gledé na ljudske šole, gledé na uradni jezik v občinah, gledé na nove železnice itd. Pri vseh enacih predlogih se ne gleda toliko na resnične potrebe, kolikor na koristi nemštva ali bolje reče človek: na to, da se nemškemu liberalizmu pomaga na noge, zatara pa pot do pravice konservativnemu, slovenskemu kmetu.

Teh predlogov še sicer ne poznamo po besedi, ali v listih, ki stojé v službi nemških liberalcev, razodeva se že dan na dan veselje éez nje — nam dovolje znamenja, da bodo trdi okovi, v katere nas tokrat vkuje liberalna gospoda v dež. zboru. Resnica, da ima vlada na Dunaji o tacih sklepih še zadnje besedo, toda kaj čemo še pričakovati od nje! »Vrana vrani očij ne izkljuje«, pravi pregovor in na levo, na liberalno stran izogiba se v zadnjem času rada tudi vlada na Dunaji. Mi ne dvomimo ni za trenutje, da sklepe dež. zbora v Gradci sedanja vlada predloži h koncu tudi v najvišje potrjenje, če se tudi po njih slov. ljudstvo potisne — na steno.

Ali bodi tako! Nam ni treba strahú, sila še ni bila nikoli kaj prida, pa jej zato tudi obstanka ni. Česar je nam treba, to je zaupanje v nas, v našo pravico in ako smo vstrajni, bode zmaga na naši, na strani pravice. Poslanci naši bodo zagovorniki naši, naših pravic, naših koristij. Ne obetamo si, da njih beseda obvelja v tem zboru; to je skorej nemogoče, vendar pa ne bode »bob v steno«. Beseda, ki sloni na skali pravice, ostane in prej ali slej dobi moč, dobi veljavo. Nam gospóda, ki ima v Gradci moč v rokah, sedaj ni prijazna, vendar ni več tako drzna, kakor je že bila. In zakaj ne? Ker izpoznavá, da stoji vse slov. ljudstvo za svoje poslance: pri vsaki volitvi propade nemškutar in za poslanca izvoli se vselej in z navdušenjem slov. mož

Tako delajmo naprej in vselej in pri vseh volitvah: to pa bode tudi najboljši odgovor na silo, katera se nam dela od gospóde, ki nosi svobodo na jeziku, v rokah pa drži okove.

Cerkvene zadeve.

Škofovska slavnost sv. Očeta Leona XIII.

Življenje Gospodovo na zemlji je bilo polno trpljenja. Med svoje je prišel iz nebes, in ga niso vsprejeli; otroci tega sveta so ga črteli in zalezovali ves čas njegovega blaženega življenja na zemlji; naposled so ga pahnili iz njegovega lastnega mesta, pribili na križ in mu prebodli srce: no zdaj bo vendar enkrat mir, zdaj so ga rešeni. Ubogi slepci!

Ponižni Kristusovi nevesti, sv. cerkvi, se ravno taka godi. Vsa stara zaveza ni imela drugega pomena, kakor pripravljati ua novo zavezo; človeštvo je z Izraelci zdihovalo več tisoč let po mesijanskem kraljestvu in blagru; ko je pa res prišlo, mililo se jim je pustiti stari, težki jarem in vsprejeti novo breme, sladko in lahko. Komaj se je sv. cerkev začela, že so jo pisano gledali — in bi se je zopet radi znebili! Že prva krščanska rodbina: Jezus, Marija in Jožef, že prvi papež, sv. Peter, in prvi škofje, sv. apostoli, so imeli dosti trpeti. In ravno tako velika krščanska družina, sv. cerkev, v teku stoletij. Že tisočkrat bi jo bili sovražniki radi zadušili in pozobali, in brezbožni Voltér je prerokoval, da nje čez 50 let ne bo več. Vladarjev se nihče prav ne potegne za njo, sovražnikov ima brez števila, ki rovljejo proti njej skrivno in javno; sam hudič je njihov vodja. Poglavar sv. cerkve, rimski papež, nimajo druga, kakor svojo hišo in vrt; vse drugo so jim Taljani poropali; pa še v svoji hiši so sv. oče jetnik in živijo od samih milodarov.

Tako plava ladija Petrova, sv. cerkev, med strašnimi viharji proti večnosti. Ko bi ji ne bil Kristus obljubil večnega obstanka in pričujočnosti, človek bi véasi res mislil, da se bo pogreznila v divjih valovih. Ali preden je šel Kristus Gospod v nebesa, je rekel zbranim apostolom, ki so bili žalostni, da jih zdaj zapušča: Nič se ne bojte, jaz sem svet premagal; le pojdite po vsem svetu in učite vse narode, učiti jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal; in glejte, ja z zem z vami vse dni do konca sveta. In tako govori tudi naslednikom sv. apostolov, namreč škofom in vsem ozna-njevalcem sv. vere, posebno pa rimskemu papežu. Ne, ladija Kristusova se ne bo nikdar pogreznila in ne bo nikdar premagana. Bog jo čudovito vodi, kakor nekdanj Izraelce v obljubljeni deželo. Toliko sijajnih zmag ne more nobeno kraljestvo naštet. Zgodovina pové, da je iz najhujših bojev vstala zmagovita v novem, večjem blišči. Med vsem žalostnim preganjanjem jo Bog krepi in tolaži. Razen drugih milostij pošilja velike može in jih napolnjuje s svojim duhom, da jo osvetlujejo pred narodi; to so veliki papeži, škofje, učeniki in svetniki, neštivilni in svetli, kakor zvezde na nebu. V sedanji dobi pa nam je dal Leona XIII., našega papeža, pravo »luč z neba«, kakor ga imenuje staro prerokovanje. Nadalje je v zadnjih letih obsipal Gospod svojo nevesto, sv. cerkev, z večimi veselimi slovesnostmi ali jubileji: Leta 1867 je obhajala sv. cerkev osemnajststoletni spomin mučeniške smrti sv. Petra in Pavla, 1871 jubilej zmage kristjanov čez Tuke. 1874 sv. cerkvenih učencikov Boventure in Tomaža Akvinskega, 1880 očaka zahodnih menihov, sv. Benedikta. 1886 sv. Alfonza Ligvorija, 1886 je bilo sveto leto, 1888 jubilej zlatomešnika Leona XIII.,

1890 trinajststoletni spomin povišanja Gregorja I. Velikega na prestol sv. Petra, in dvestoletni spomin smrti zveličane Marije Margarete Alakok, 1891 pželepi jubilej sv. Alojzija, in še več drugih slovesnostij. Letos 1893 pa zopet jubilej! Ni se zabadavo pri zlati maši Leonovi vzdigovala proti nebu goreča molitev iz srca in ust neštivilnih zvestih sinov in hčera rinskega papeža — podrla je do Vsegamogočnega, in dal nam je škofovski jubilej sv. očeta, to je slovesnost, v kateri se slavi spomin, da so Leo XIII. že 50 let škof. Takih slavnostij pa je zelo malo; Pj IX. so jo obhajali leta 1877, pred njimi pa morebiti še nobeden papež. Pa več ko stara dva donášata živeža mladičem v gnezdo, Lolj čivkajo in bolj široko zevajo s kljunčki, da bi kmalu zopet mastna gosjenica pobožala goltanec. Katoličani že namreč za naprej prosijo Boga, da bi dal sv. očetu večakati dni sv. Petra ali vsaj biserno sv. mešo. Za zdaj pa vredno slavijo škofovski jubilej in hvalijo Boga, da je Bog dodelil sv. očetu milost, da že Leo XIII. tako dolgo in tako vspešno delujejo. (Dalje prih.)

Mili darovi za družbo vednega čiščenja:

Devica Marija v Puščavi 4 gl. 74 kr., Sv. Rupert v Slov. gor. 4 gl., Sv. Jurij na južni žel. 21 gl. 7 kr., č. g. J. Vreže 2 gl., Sv. Lovrencij v Slov. gor. 10 gl., Solčava 11 gl. 38 kr., Sv. Franc Ksaverij 6 gl. 47 kr., Kozje 5 gl., Olimje 2 gl., Sv. Vid na Planini 8 gl., Šmarje 5 gl., Griže 40 gl.

Gospodarske stvari.

Naša vprežna živina in nje rabljenje.

Če hoče kmetovalec svojo kmetijo redno in vestno obdelovati, potrebuje raznih strojev, različnega orodja in pridnih rok svojih poslov. On ima hlapce, stroje, druge priprave in orodje za poljedelstvo, a vse to mu ne zadostuje; kajti kako naj bi kmet težki voz domu spravil, kako svojo njivo zoral?

Ta in podobna težka dela opravlja mu — živina. Kmet pa se mora pred vsem v ta namen preskrbeti z močno živino, kajti dela na polju, ki so živini odločena, niso nikakor lahka.

Drugo, kar mora kmet pomisliti, pa je, da nima nikdar več ali manj živine, kakor je za delo potrebuje. Kajti če ima volov čez potrebo, bo jih težko redil in bo ta reja precej draga, ker bi bila živina brez dela — brez hasni v hlevu. Če pa je premalo živine pri hiši, zanemarja se delo, se ne opravi v svojem času in če kmet hoče vse o pravem času storiti, muči svojo živino, ki se preveč napenja in s tem jako utruji. Če toraj živino kupuješ, omisli si dobro t. j. močno in svojemu posestvu primerno živino: če imaš svoje njive v bregu, tedaj je oranje težavno in zato potrebuješ močnejše živine, kakor oni, ki je v ravnini. Lažje se oborava polje, če se njive držijo, kakor če so raztresene.

Navadno rabijo se za delo konji in voli, redkeje biki in krave. Krave se posebno pri manjših posestvih z jako vgodnim vspehom rabijo in niso za delo nič ali le malo slabše, kakor voli.

Moč konj ali volov je jako različna in se ravna po raznih plemenih; vsakdo razločuje konje že po velikosti in ve, da je solnograški velikan primernejši za težke vozove, kakor mali ogerski konjič. Ravno tako je pri volu: to ali ono pleme je izvanredno močno, ono bolj slabotno. Kadar se gospodar preskrbuje z živino, mora pomisliti, če ima dela za celo leto ali ne. Zato je dobro, da ima posestnik razun konjev tudi par volov ali če je posestvo večje, po več parov.